

TEGEVUS	SEADUS	RAKENDUS- AKTID	Olemus Kohalik (K) / Riiklik (R)	Rahastamine, muud kommentaariid
1. Valla- või linnavalitsus korraldab omavalitsuse sotsiaalhoolekannet.	Sotsiaalhoolekande seadus § 5			
2. KOV üksuse ülesanded sotsiaalhoolekande korraldamisel on: (1) kohaliku sotsiaalhoolekande arengukava väljatöötamine valla või linna arengukava osana; (2) sotsiaalteenuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmise korraldamine ning sotsiaaltoetuste määramine ja maksmine; sotsiaalhoolekandevalaste statistiliste aruannete koostamine ja nende esitamine maavanemale käesoleva seaduse § 6 punkti 8 ¹ alusel kehtestatud korras ja (4) eestkosteasutuse töö korraldamine; (5) Proteeside, ortopeediliste ja muude abivahenditega varustamise korraldamine maakonnas (kui Maavanem annab selle ülesande täitmise SHS § 7 lõike 1 punktis 5 alusel halduslepinguga üle KOV-le).	§ 8 (RT I 04, 89, 605)			
3. Valla- või linnavalitsus korraldab vallas või linnas sotsiaalnõustamist	§ 7			
4. KOV asutus esitab majandustegevuse registris rehabilitatsiooniteenuse osutajana registreerimiseks Sotsiaalkindlustusametile majandustegevuse registri seaduse § 20 lõike 4 alusel kehtestatud registreerimistaotluse	§ 9			
5. KOV asutuse kaudu osutatakse käesoleva seaduse § 10 punktides 1 ² –1 ⁶ nimetatud teenuseid (<i>erihoolekandeteenused</i>), mida täielikult või osaliselt rahastatakse riigi- või kohaliku omavalitsuse eelarvest, juhul kui isik või asutus vastab käesoleva seadusega kehtestatud nõuetele ning tal on tegevusluba vastava teenuse osutamiseks.	§ 11			
6. Isiku elukohajärgne valla- või linnavalitsus esitab Sotsiaalkindlustusametile viivitamata kohtumääruse isiku	§ 11/9 (RT I 04, 89, 603)			

nõusolekuta hoolekandeesutusse paigutamise kohta, kui isik on § 11/4, 11/8 (RT I 04, 89, 603)				
7. suunatud ööpäevaringset erihooldusteenust saama käesoleva seaduse § 19 alusel tehtud kohtumääruse alusel.				
8. KOV tagab igapäevaelu toetamise teenuse osutaja kasutuses või omandis olevate igapäevaelu toetamise teenuse osutamise ruumidega seotud kulude katmise KOV poolt kehtestatud ulatuses.	§ 11/15 (RT I 08, 58, 329)			
<u>Lapsehoiuteenus:</u> 9. KOV üksuse volikogu kehtestab lapsehoiuteenust saama õigustatud isikute ringi, lapsehoiuteenuse rahastamise mahu ning lapsehoiuteenuse osutamise tingimused ja korra, kui lapsehoiuteenust rahastatakse KOV üksuse eelarvest.	§ 11/18 (RT I 08, 58, 329)			
10. Raske või sügava puudega lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus teeb otsuse lapsehoiuteenusele õigustatud isiku riigi rahastatavale lapsehoiuteenusele suunamise kohta ning sõlmib lapsehoiuteenusele õigustatud isikuga ja lapsehoiuteenusele õigustatud isiku valitud lapsehoiuteenuse osutajaga halduslepingu riigi rahastatava lapsehoiuteenuse osutamiseks.	§ 11/24 (RT I 08, 58, 329)			
11. Raske või sügava puudega lapse elukohajärgse KOV muutumisel kohustub KOV, kus nimetatud laps oli viimati registreeritud, kandma raske või sügava puudega lapse uue elukohajärgse KOV taotlusel üle raske või sügava puudega lapse riigi rahastatava lapsehoiuteenuse jaoks eraldatud vahendid raske või sügava puudega lapse elukohajärgsele KOV-le.	§ 11/37 (RT I 08, 58, 329)			
12. Raske või sügava puudega lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus tasub lapsehoiuteenuse osutamise eest käesoleva seaduse § 12 ⁵ alusel sõlmitud lepingu kohaselt esitatud arvete alusel Vabariigi Valitsuse kehtestatud maksimaalse maksumuse ulatuses.	§ 12/1 (RT I 06, 55, 405)			
13. Valla- või linnavalitsus kasutab käesoleva seaduse § 12/6 lõikes	§ 12/4, 12/5 (RT I			

1 nimetatud rahaliste vahendite ülejääki raske või sügava puudega laste ja nende peredega seotud sotsiaalteenuste osutamiseks ning arendamiseks valla- või linnavolikogu kehtestatud tingimustel ja korras.	06, 55, 405)			
14. KOV organid kehtestavad koduteenuste loetelu ning nende osutamise tingimused ja korra.	§ 12/5			
15. KOV organid annavad eluruumi isikule või perekonnale, kes ise ei ole suuteline ega võimeline seda endale või oma perekonnale tagama, luues vajaduse korral võimaluse sotsiaalkorteri üürimiseks.	§ 12/6 (RT I 06, 55, 405)			
16. Valla- või linnavolikogu kehtestab sotsiaalkorteri andmise ja kasutamise korra elamuseaduse § 8 punkti 2 alusel.	§ 13 (RT I 08, 58, 329)			
17. Valla- või linnavalitsus abistab isikuid, kellel on raskusi eluruumis liikumise, endaga toimetuleku või suhtlemisega, eluruumi kohandamisel või sobivama eluruumi saamisel.	§ 14 (RT I 08, 58, 329)			
18. Valla- või linnavalitsus sõlmib hooldamisele võtjaga kirjaliku lepingu perekonnas hooldamiseks.	§ 14			
<u>Asenduskoduteenus</u>	§ 14			
19. KOV asutus, kellele on teenuse osutaja tegevuskohajärgse maavanema antud kehtiv tegevusluba, osutab asenduskoduteenust.				
20. Asenduskoduteenusele õigustatud lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus teeb otsuse lapse asenduskoduteenusele suunamise kohta asenduskoduteenuse osutaja ja esitab seejärel asenduskoduteenuse rahastamise taotluse lapse elukohajärgsele maavanemale koos lapse isikut tõendava dokumendi ärakirjaga ning ärakirja vähemalt ühest seaduses sätestatud dokumentidest	§ 15 (RT I 08, 58, 329)			
21. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus valib lapsele sobiva.	§ 15/3 (RT I 06, 55, 405)			
22. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus ja asenduskoduteenuse osutaja sõlmivad asenduskoduteenuse	§ 15/4 (RT I 06, 55, 405)			

osutamiseks halduslepingu (<i>asenduskoduteenuse haldusleping</i>). 23. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus annab asenduskoduteenuse osutajale teavet lapse kohta, kelle hooldamiseks on sõlmitud asenduskoduteenuse haldusleping.				
24. Lapse elukohajärgse valla- või linnavalitsuse sotsiaalvaldkonnaga tegelev ametnik külastab asenduskoduteenusel viibivat last tema arenguga tutvumiseks ning lapse heaolu hindamiseks vähemalt kaks korda aastas.	§ 15/4			
25. Maavanemal on õigus anda halduslepinguga käesoleva seaduse § 7 lõike 1 punktis 7 ¹ nimetatud asenduskoduteenuse rahastamise korraldamine koos asenduskoduteenuse halduslepingu sõlmimise õigusega täitmiseks KOV üksusele.	§ 15/4			
26. Valla- või linnavalitsus võib käesoleva seaduse § 15/5 lõikes 4 nimetatud halduslepinguga üle antud rahaliste vahendite ülejääki kasutada laste ja peredega seotud sotsiaalteenuste, mille eesmärgiks on välistada lapse muutumine asenduskoduteenuse õigustatud subjektiks, osutamiseks ning arendamiseks valla- või linnavolikogu kehtestatud tingimustel ja korras.	§ 15/4			
27. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus vaatab asenduskoduteenuse halduslepingu muutmise vajaduse ilmnemisel lepingu tingimused üle, kaasates lepingu pooli, ning teeb lepingusse pooltevahelisest kokkuleppesest lähtuvad muudatused	§ 15/4			
28. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus kogub ja säilitab asenduskoduteenusel viibiva lapse dokumente.	§ 15/5 (RT I 06, 55, 405)			
29. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus annab pärast asenduskoduteenuse halduslepingu sõlmimist asenduskoduteenusele suunatud asenduskoduteenuse osutamiseks vajalikud dokumendid üle teenuse osutajale.	§ 15/5			
30. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus annab asenduskoduteenusele õigustatud lapse lapsendamisel, talle	§ 15/6 (RT I 06, 55, 405)			

eestkostja määramisel, tema abiellumisel või täisealiseks saamisel tema valduses olevad asenduskoduteenusel viibinud lapse dokumendid allkirja vastu üle lapse seaduslikule esindajale või täisealiseks saanud lapsele				
31. KOV üksus annab nõusoleku perevanemale töölepingu alusel töötamiseks või muu lepingu alusel teiste teenuste osutamiseks, kui töötamine või teiste teenuste osutamine ei takista perevanemal käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmist.	§ 15/7 (RT I 06, 55, 405)			
32. KOV hoolekandeesutuse omaniku või asutajana kinnitab selle põhimääruse	§ 15/7			
33. Hoolekandeesutused koostavad käesoleva seaduse § 6 punkti 8 ¹ alusel kehtestatud korras sotsiaalhoolekandelaseid statistilisi aruandeid ja esitavad need maavanemale	§ 15/7			
34. Valla- või linnavolikogu loob vajadusel segatüüpi ööpäevaseid hoolekandeesutusi, kus erinevat hooldamist vajavatele isikutele on ette nähtud eraldi osakonnad.	§ 15/10			
35. Valla- või linnavalitsus teeb avalduse hoolekandeesutuses nõusolekuta viibiva isiku hooldamise tähtaja pikendamise kohta.	§ 17 (RT I 08, 58, 329)			
36. Isiku elukohajärgne valla- või linnavalitsus teatab viivitamata kohust isiku nõusolekuta hooldamise peatamise või lõpetamise vajadusest.	§ 17/1 (RT I 04, 89, 605)			
37. Valla- või linnavalitsus võib osutada muid sotsiaalteenuseid. KOV kehtestab materiaalse abi andmise tingimused ja korra, samuti annetuste arvelevõtmise, nende üle arvestuse pidamise ja jaotamise korra vallas või linnas.	§ 18			
38. Õpilasele ja üliõpilasele, kelle elukoha aadressiandmed ei lange kokku käesoleva seaduse § 22 paragrahvi lõikes 2 nimetatud perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega, annab toimetulekutoetust tema rahvastikuregistrijärgne elukoha valla- või linnavalitsus, kui tema perekond oli toimetulekutoetuse saaja eelmisel kuul.	§ 19 (RT I 08, 58, 329)			

39. Valla- või linnavalitsus määrab ja maksab toimetulekutoetust käesoleva seadusega kehtestatud ulatuses, tingimustel ja korras valla- või linnaeelarvesse riigieelarvest laekunud vahenditest.	§ 21 (RT I 08, 58, 329)			
40. Valla või linna territooriumil heakorra või abitöödel osalevale isikule makstakse tehtud töö eest töötasu, mis toimetulekutoetuse arvestamisel arvatakse üksi elava isiku või perekonna sissetulekute hulka. Tehtud tööd ei tasustata toimetulekutoetuse vahendite arvel	§ 22			
41. KOV volikogu kehtestab toimetulekutoetuse määramiseks käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud kulude piirmäärad, mis tagavad isiku inimväärse äraelamise. 42. Valla- või linnavalitsus osutab toimetulekutoetuse määramisel toimetulekutoetuse taotlejale ja tema abivajavatele perekonnaliikmetele sotsiaalnõustamise teenust.	§ 22			
43. Valla- või linnavalitsus arvestab perekonnale toimetulekutoetuse määramisel täiendava kuluna käesoleva seaduse § 22 lõikes 2 ¹ sätestatud isikute eluasemekulud vastavalt käesoleva seaduse § 22 ² lõigetes 5 ja 6 sätestatule.	§ 22/2			
44. Valla- või linnavalitsus võib perekonnale toimetulekutoetuse arvestamisel võtta eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normi suuruse määramisel arvesse perekonnast õppimise tõttu ajutiselt eemalviibiva pereliikme.	§ 22/2			
45. Valla- või linnavalitsus ei või jätta toimetulekutoetust määramata käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 nimetatud põhjendusel, kui toimetulekutoetuse taotleja või tema perekonna kasutuses või omandis on ainult üks aastaringiselt elamiseks kasutatav eluruum ning elamiseks, õppimiseks ja töötamiseks hädavajalikud esemed.	§ 22/3 (RT I 04, 89, 603)			
46. Valla- või linnavalitsus maksab arvestatud toimetulekutoetuse summa toimetulekutoetuse taotlejale tema pangakontole, teise isiku pangakontole, posti teel või sularahas, arvestades taotleja eelnevalt väljendatud vastavasisulist soovi.	§ 22/3 (RT I 10, 35, 192)			

47. Valla- või linnavalitsus maksab koos toimetulekutoetusega käesoleva seaduse § 22/4 paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendavat sotsiaaltoetust riigieelarvest käesoleva seaduse § 42 lõike 3 alusel eraldatud vahenditest.	§ 22/4 (RT I 04, 89, 603)			
48. Valla- või linnavalitsus võib määrata ja maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi KOV eelarvest KOV volikogu kehtestatud tingimustel ja korras.	§ 23			
49. Laste hoolekande ning eestkoste korraldamiseks ja laste arenguks soodsa keskkonna kujundamiseks valla- või linnavalitsus: (1) toetab ning nõustab last, tema eestkostjat ja lapsi kasvatavaid isikuid, tehes koostööd perekonnaliikmete ja teiste isikutega ning asjaomaste asutustega; (2) töötab välja ja viib ellu lapsi arendavaid ja kaitsvaid sihtprogramme ja projekte; (3) vajaduse korral määrab lapsele või last kasvatavale isikule tugiisiku või -perekonna; (4) selgitab välja eestkostjateks sobivad isikud, teostab nende tegevuse üle järelevalvet ning teavitab kohut nendepoolsest kohustuste rikkumisest ja eestkostetava olukorrast; (5) aitab korraldada lapsendamist; (6) korraldab lapse hooldamise perekonnas, kelle liikmete hulka laps ei kuulu.	§ 24 (RT I 09, 60, 395)			
50. Valla- ja linnavalitsuses luuakse vastavalt vajadusele kaasabi osutamiseks lastele, lastega perekondadele ja teistele lapsi kasvatavatele isikutele lastekaitseametniku ametikohad. Valla- või linnavalitsuse juurde moodustatakse vajadusel nõuandva organina laste hoolekande komisjon.	§ 25			
51. Valla- või linnavalitsus korraldab kodust ja perekonnast eraldatud lapse edasise elukoha, hooldamise ja kasvatamise.	§ 25			
52. Valla- või linnavalitsus osutab vajadusel abi perekonnale, kellelt laps on ära võetud, et aidata luua eeldusi lapse tagasipöördumiseks perekonda.	§ 25			

53. Valla- või linnavalitsus hoolitseb lapse paigutamisel hooldamisele väljapoole KOV halduspiirkonda tema sidemete säilimise eest endise kodukohaga, loob lapsele tingimused sinna tagasitulekuks ja aitab kaasa tema elluastumisele.	§ 25/2			
54. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus võib nõuda hooldajalt ja tema perekonna täisealistelt liikmetelt nende nõuetekohasust tõendavaid dokumente.	§ 25/2			
55. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus annab hooldajale lapse kohta tema hooldamiseks vajalikku teavet	§ 25/3 (RT I 06, 55, 405)			
56. Valla- või linnavalitsus hindab talle esitatud hooldajaks saamise avalduse saamisest arvates hooldajaks saada soovija ja tema perekonna täisealiste liikmete vastavust käesoleva seaduse § 25 ² nõuetele; küsib juhul, kui lapse elukoht ja hooldajaks saada soovija elukoht ei ole samas vallas või linnas, kirjalikult teavet ja arvamust hooldajaks saada soovija ja tema perekonna liikmete kohta nende elukohajärgsest valla- või linnavalitsusest; osutab hooldajaks saada soovijale sotsiaalnõustamise teenust, külastab tema kodu ning suunab ta asjakohasele Sotsiaalministeeriumi tunnustatud koolitusele.	§ 25/3			
57. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus otsustab hooldajaks saada soovija sobivuse last perekonnas hooldama hooldajaks saada soovija ja tema perekonna täisealiste liikmete nõuetekohasuse, sotsiaalnõustamise ning hooldajaks saada soovija kodu külastuse ja koolituse tulemuste põhjal, kui hooldajaks saada soovija on koolituse läbinud, ning sõlmib hooldajaks saada soovijaga lapse perekonnas hooldamise lepingu (edaspidi <i>leping</i>), mis on kooskõlas lapsele koostatud juhtumiplaaniga.	§ 25/3			
58. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus teavitab kirjalikult hooldaja elukohajärgset valla- või linnavalitsust lepingu sõlmimisest, kui lapse elukoht ja hooldaja elukoht ei ole samas vallas või linnas	§ 26 (RT I 09, 60, 395)			

59. Puuetega isikutele teiste inimestega võrdsete võimaluste tagamiseks, nende aktiivseks osalemiseks ühiskonnaelus ja iseseisvaks toimetulekuks valla- või linnavalitsus: (1) loob võimalused puudest tingitud takistuste vähendamiseks või kõrvaldamiseks ravi, õpetuse ja tõlketeenustega; (2) loob koostöös pädevate riigorganitega võimalused puuetega inimeste konkurentsivõimet tõstvaks kutseõpetuseks; (3) sobitab koostöös pädevate riigorganitega töökohti ja loob rakenduskeskusi; (4) korraldab invatransporti;(5) tagab puuetega inimestele juurdepääsu üldkasutatavatesse hoonetesse;(6) määrab vajadusel tugiisiku või isikliku abistaja; (7) selgitab välja eestkostjateks sobivad isikud, teostab nende tegevuse üle järelevalvet ning teavitab kohut nendepoolset kohustuste rikkumisest ja eestkostetava olukorrast.	§ 26 (RT I 04, 89, 604)			
60. Valla- või linnavalitsus korraldab abi vajava puudega isiku toimetuleku sotsiaalteenuste osutamise, sotsiaaltoetuste maksmise, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi osutamise teel.	§ 27			
61. Vanurite toimetulekule kaasaaitamiseks neile harjumuspärasel keskkonnas ning teiste inimestega võrdväärseks eluks valla- või linnavalitsus: 1) loob võimalused odavamaks toitlustamiseks; 2) tagab osutatavate teenuste kohta informatsiooni kättesaadavuse ja loob võimalused sotsiaalteenuste kasutamiseks; 3) loob võimalused suhtlemiseks ja huvialaseks tegevuseks; 4) tagab hoolekandeesutustes elavatele vanuritele turvalisuse, iseseisvuse, nende eraelu austamise ja võimaluse osaleda nende elukeskkonda ja tulevikku puudutavate otsuste tegemisel.	§ 28/1			
62. Valla- või linnavalitsuse määrab või volitab isikud või asutused, kes osutavad vältimatut sotsiaalabi.	§ 28/2			
63. Valla- või linnavalitsus seab hoolduse täisealisele isikule, kes vaimse või kehalise puude tõttu vajab abi oma õiguste teostamiseks ja kohustuste täitmiseks, kui eestkoste seadmine	§ 28/2			

sellele isikule ei ole vajalik. Hoolduse seadmisel määratakse kindlaks hooldaja ülesanded.				
64. Valla- või linnavalitsus määrab hooldaja, kes teostab hooldust.	§ 28/2			
65. Valla- või linnavalitsus lõpetab hoolduse, kui seda soovib hooldatav või kui hoolduse seadmise alus on ära langenud.	§ 28/2(RT I 09, 60, 395)			
66. KOV üksuse volikogu kehtestab hoolduse seadmise ja hooldaja määramise korra.	§ 29 (RT I 06, 55, 405)			
67. Isiku pöördumisel valla- või linnavalitsuse poole on viimane kohustatud: (1) hindama isiku abivajadust; (2) andma teavet asjaajamise kohta; (3) vajaduse korral suunama isiku pädeva asutuse või isiku juurde; (4) tegema isiku nõusolekul koostööd isikute või asutustega, kes aitavad isikul saada tema vajadustele vastavat abi	§ 29/1 (RT I 06, 55, 405)			
68. KOV üksuse sotsiaalvaldkonnaga tegelev ametnik või KOV üksuse volitatud isik kirjutavad alla juhtumiplaanile.	§ 29/2 (RT I 06, 55, 405)			
69. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus koostab enne asenduskoduteenusele või perekonnas hooldamisele suunamist igale lapsele juhtumiplaani.	§ 29/2			
70. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus täiendab lapse juhtumiplaani pärast lapse asenduskoduteenusele suunamist vastavalt asenduskoduteenuse osutaja ettepanekutele. Asenduskoduteenusele või perekonnas hooldamisele suunatud lapse juhtumiplaan vaadatakse üle vähemalt üks kord aastas.	§ 30			
71. Valla- või linnavalitsus teeb isikule ettekirjutuse, kui toetus maksti isikule teadvalt andmete varjamise või valeandmete esitamise korral ja isik keeldub saadut vabatahtlikult hüvitamast, ning annab ettekirjutuse täitmata jätmise korral ettekirjutuse sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.	§ 30/3 (RT I 10, 8, 39)			
72. KOV töötleb sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris toimetulekutoetuse ja hooldamise eest makstava toetuse ning riigieelarvest makstava täiendava sotsiaaltoetuse taotlemise ja maksmisega ning hoolduse seadmise ja hooldaja määramisega	§ 30/3			

seotud andmeid. KOV-del on registri volitatud töötlejatena muude käesoleva seaduse § 30 ⁵ lõikes 2 nimetatud andmete töötlemise õigus.				
73. KOV võib anda halduslepinguga volituse isikuandmete töötlemiseks sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris seaduses sätestatud sotsiaalteenuse osutajatele.	§ 30/4 (RT I 10, 8, 39)			
74. KOV on käesolevast seadusest tuleneva andmete esitamise kohustuse olemasolul või vastutava või volitatud töötleja nõudel kohustatud esitama sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse kandmiseks andmeid.	§ 30/4			
75. KOV esitab seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga talle pandud ülesannete täitmiseks päringuid ja saab andmeid teistest riigi või kohaliku omavalitsuse andmekogudest tema töödeldavate andmete ulatuses.	§ 30/5 (RT I 10, 8, 39)			
76. KOV kannab toimetulekutoetuse ja hooldamise eest makstava toetuse ning käesoleva seaduse §-s 22 ⁴ sätestatud riigieelarvest makstava täiendava sotsiaaltoetuse taotlemiseks ja maksmiseks vajalikud andmed ning hoolduse seadmise ja hooldaja määramise andmed sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruses kehtestatud korras.	§ 33 (RT I 08, 58, 329)			
77. KOV otsustab KOV eelarvest rahastatava sotsiaalteenuse, sotsiaaltoetuse, vältimatu sotsiaalabi või muu abi andmise või sellest keeldumise. Vajaduse ilmnemisel või sotsiaalteenust, -toetust, vältimatut sotsiaalabi või muud abi taotleva isiku soovil kaasatakse otsuse tegemisse omavalitsusorgani asjakohane komisjon.	§ 41			
78. KOV eelarvest kaetakse omavalitsusüksuse sotsiaalhoolekandekulud, mida ei finantseerita riigieelarvest vastavalt käesoleva seaduse §-s 42 sätestatule.	§ 43			
79. Valla- või linnavalitsus võivad sõlmida lepinguid sotsiaalhoolekandeks käesoleva seaduse §43 1. lõikes nimetatud juriidiliste ja füüsiliste isikutega, samuti teiste	§ 44			

juriidiliste ja füüsiliste isikutega ning eraldada neile rahalisi ja materiaalseid vahendeid sotsiaalhoolekandega seotud kulude katteks.				
80. Valla- või linnavalitsus kontrollib sotsiaalhoolekande finantseerimiseks mitmesuguste fondide, sihtkapitalide, samuti mittetulunduslikust tegevusest, annetustest ja sponsorlusest laekunud vahendeid ning sotsiaalteenuseid või muud abi taotleva isiku vahendeid.	§ 46			
81. Isiku elukohajärgne valla- või linnavalitsus annab sotsiaalteenuse, vältimatu sotsiaalabi või muu abi osutajale tasu tehtud kulude eest.	§ 1			
82. Asjakohastest rakendusaktidest:				
83. <u>Kohaliku omavalitsuse poolt kogutavate ja säilitatavate asenduskoduteenusel viibiva lapse dokumentide loetelu, asenduskoduteenusel osutajale üle antavate asenduskoduteenusel viibiva lapse dokumentide loetelu ning asenduskoduteenusel osutaja kohustuste täpsema sisu kehtestamine:</u>		SOM määr. Kohaliku omavalitsuse poolt kogutavate ja säilitatavate asenduskoduteenusel viibiva lapse dokumentide loetelu, asenduskoduteenusel osutajale üle antavate asenduskoduteenusel viibiva lapse dokumentide loetelu ning asenduskoduteenusel osutaja kohustuste täpsema sisu kehtestamine		
84. Valla- või linnavalitsus kogub ja säilitab asenduskoduteenusel viibiva lapse kohta järgmised dokumendid või nende ära kirjad: 1) isikutunnistus, alla 15-aastaselt Eesti kodanikul selle olemasolul; 2) ära kiri dokumendist, mis tõendab, et lapse vanemad on surnud, tagaotsitavaks kuulutatud või teadmata kadunud või dokumendist, mis tõendab lapse vanemate viibimist eelvangistuses või vangistuses või kohtuotsuse ära kiri lapse vanemale eestkostja määramise kohta või vanema õiguste ära võtmise või lapse ära võtmise kohta ilma vanema õiguste ära võtmiseta; 3) «Sotsiaalhoolekande seaduse» §-s 29 ² nimetatud alaealise isiku juhtumiplaan. (§ 1)				
85. Valla- või linnavalitsus kogub ja säilitab asenduskoduteenusel				

<p>viibiva lapse kohta olemasolu korral vajalikud dokumendid või nende ära kirjad.</p> <p>86. Lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus annab «Sotsiaalhoolekande seaduse» § 15⁴ lõikes 2 nimetatud asenduskoduteenuse osutamise halduslepingu osapooleks olevale asenduskoduteenuse osutajale üle § 1 lõike 1 punktis 1 ja § 1 lõike 2 punktis 4 nimetatud dokumendid ning § 1 lõike 2 punktides 2, 5 ja 6 nimetatud dokumentide ära kirjad. (§ 2)</p> <p>87. Valla- või linnavalitsus võib vajadusel anda «Sotsiaalhoolekande seaduse» § 15⁴ lõikes 2 nimetatud asenduskoduteenuse osutamise halduslepingu osapooleks olevale asenduskoduteenuse osutajale üle teisi § 1 lõikes 2 nimetatud dokumente või nende ära kirju, kui see on vajalik asenduskoduteenuse halduslepingus kokku lepitud kohustuste täitmiseks. (§ 2)</p>		(RTL 07, 80, 1381)		
<p>88. <u>Asenduskodule, koolkodule või noortekodule esitatavad nõuded lapse ajutiselt perekonda andmise korraldamiseks:</u></p> <p>89. Valla- või linnavalitsus selgitab lapse ajutiselt perekonda võtmise taotluse saamisel välja perekonna valmiduse ja sobivuse lapse perekonda võtmiseks kodukülastuste ja perekonnaliikmetega läbiviidud vestluste kaudu. Valla- või linnavalitsus nõuab vajadusel tõendeid perekonna majandusliku olukorra ja perekonnaliikmete tervisliku seisundi kohta. (§ 8)</p> <p>90. Valla- või linnavalitsus teeb otsuse lapse ajutiselt perekonda lubamiseks. Kui lapse konkreetsesse perekonda andmine võib ükskõik millisel viisil last ohustada või talle kahjulik olla, on valla- või linnavalitsusel õigus põhjendatult loa andmisest keelduda. (§ 9)</p> <p>91. Perekonna elukohajärgne valla- või linnavalitsus jälgib lapse ajutiselt perekonnas viibimise ajal lapse vajaduste rahuldamist sõltuvalt tema vanusest ja erivajadustest ning lepingu tingimuste täitmist ning teatab viivitamatult probleemide</p>		<p>SOM määr. Asenduskodule, koolkodule või noortekodule esitatavad nõuded lapse ajutiselt perekonda andmise korraldamiseks (RT I 00, 136, 2160)</p>		

tekkimisest perekonnas laste hoolekandeesutusele. (§ 14)				
<p><u>Laste hoolekandeesutuse tervisekaitsenõuded:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. KOV, kelle hallatavale maa-alale planeeritakse hoolekandeesutuse rajamist või kelle maa-alal asub hoolekandeesutus, vastutab hoolekandeesutusele esitatud tervisekaitsenõuete täitmise eest oma pädevuse piirides. (§ 4) 2. Lapse vastuvõtmisel hoolekandeesutusse peab KOV lastekaitsetöötaja esitama hoolekandeesutuse direktorile (juhatajale) perearsti väljastatud vormikohase arstitõendi (lisa). (§ 20) 		<p>SOM määr. Laste hoolekandeesutuse tervisekaitsenõuded (RTL 01, 8, 119)</p>		
<p><u>Lapse perekonnas hooldamisele ja selle korraldamisele ning hooldamisel kasutatavatele ruumidele esitatavad nõuded:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Valla- või linnavalitsus, kellel on hooldajaga sõlmitud kehtiv lapse perekonnas hooldamise leping, annab loa hooldajale rohkem kui nelja hooldatava eest hoolitsemiseks. (§ 1) 4. Enne lapse perekonnas hooldamise lepingu (<i>leping</i>) sõlmimist kaasab lapse elukohajärgne valla- või linnavalitsus hooldajaks saada soovija lapse arengukava koostamisse. (§ 2) 5. Valla- või linnavalitsus osutab hooldajaks saada soovijale ja võimaluse korral tema perekonna täisealistele liikmetele sotsiaalnõustamise teenust, sealhulgas annab teavet lapse perekonnas hooldamise põhimõtete ja nõuete, hooldajale ettenähtud toetuste, teenuste, soodustuste ja muu riikliku ning valla- või linnavalitsuse abi ning hooldajate ühingute kohta. (§ 2) 6. Valla- või linnavalitsuse pädev ametnik külastab hooldajaks saada soovija kodu enne lepingu sõlmimist ning vähemalt kaks korda aastas lepingu kehtimise vältel. (§ 2) 7. Valla- või linnavalitsus selgitab välja lapse ning hooldajaks saada soovija alaealiste perekonnaliikmete ja teiste samas perekonnas hooldamisel olevate isikute nõusoleku lapse perekonnas hooldamiseks. (§ 2) 		<p>SOM määr. Lapse perekonnas hooldamisele ja selle korraldamisele ning hooldamisel kasutatavatele ruumidele esitatavad nõuded (RTL 05, 12, 105)</p>		

8.	Pärast nõustamist ja kodukülastust suunab valla- või linnavalitsus hooldajaks saada soovija asjakohasele Sotsiaalministeeriumi tunnustatud koolitusele juhul, kui hooldajaks saada soovija ei ole seda juba läbinud. (§ 2)				
9.	Valla- või linnavalitsuse pädev ametnik korraldab enne lepingu sõlmimist hooldajaks saada soovija ja lapse tutvumise, kusjuures hooldajaks saada soovija ja lapse kohtumiste arv peab olema piisav teineteisega kohanemiseks. (§ 2)				
10.	Valla- või linnavalitsus vaatab vähemalt üks kord aastas koos hooldajaga üle lepingu ja lapse arengukava ning teeb nendes lapse arengust ja huvidest lähtuvalt muudatusi. (§ 2)				
	Valla- või linnavalitsus võib korraldada hooldajatele eneseabigruppe. (§ 2)				
11.	KOV tasandil korraldatakse psühhiaatrilist eriarstiabi	Psühhiaatrilise abi seadus § 6			
12.	KOV tagab psüühikahäirega isikule sotsiaalteenuste kättesaadavuse kooskõlas sotsiaalhoolekande seadusega sätestatud korras.	§ 9			
13.	Isiku elukoha järgne valla- või linnavalitsus esitab esialgse õiguskaitse rakendamise taotluse isiku tahtest olenematu ravi kohaldamiseks ja isiku haigla psühhiaatriaosakonda paigutamiseks haigla tegevuskohajärgsele kohtule.	§ 13			
14.	Valla- või linnavalitsus teeb kohtule avalduse isiku tahtest olenematu ravi kohaldamise kauemaks kui esialgse õiguskaitse rakendamiseks, selle pikendamise ja lõpetamise kohta.	§ 13			
15.	Omavalitsuslik lastekaitse on lapse kaitse ja abi korraldamine ning järelevalve KOV sotsiaaltalituses.	Eesti Vabariigi Lastekaitse seadus § 6			
16.	Sotsiaaltalituses peavad lastekaitsetööd tegema vastava erialase ettevalmistusega ja selleks tööks sobivad inimesed.	§ 21			
17.	KOV loob laste tööks vajalikud tingimused. Sotsiaaltalitus jälgib lapse töötamise vastavust töö ohutuse ja tervise kaitse nõuetele ning käesoleva seaduse põhimõtetele.	§ 23/1			

18.	KOV lühendab ajutiselt käesoleva seaduse §-s 23/1 sätestatud alla 16-aastaste alaealiste õist liikumiskiirangut	§ 24			
19.	KOV sotsiaaltalitus korraldab abi vajavate perekondade arvestust ja toetamist.	§ 25			
20.	KOV sotsiaaltalitus annab tasuta konsultatsiooni lapse vanematele või hooldajatele lapse tundma õppimiseks ja mõistmiseks, et tema arengut asjatundlikult toetada.	§ 25			
21.	KOV soodustab eriliste võimete ja annetega laste arengut spetsiaalsete programmide ja toetustega.	§ 27			
22.	KOV sotsiaaltalitus selgitab ja fikseerib lapse arvamuse ning jälgib lapse eraldamise põhjendatust.	§ 31			
23.	KOV sotsiaaltalitus sekkub konflikti lahendamisse ning vajadusel teeb esildise süüdi oleva isiku karistamiseks administratiiv- või kriminaalkorras, kui täiskasvanu on last lubamatul viisil kohelnud.	§ 32			
24.	KOV sotsiaaltalituse vastava töötaja otsuse alusel paigutatakse hädaohus laps viivitamatult ohutusse tingimustesse ohu möödumiseni või hooldusküsimuste otsustamiseni, selleks tema vanemate või hooldajate nõusolekut küsimata.	§ 37			
25.	KOV sotsiaaltalitus annab igale kinnipidamiselt vabanevale lapsele tuge ja abi elu korraldamisel.	§ 38			
26.	Sotsiaaltalituse kontrollivad kinnipidamisel olevate, piiratud vabadusega või eriõppeasutustes olevate laste elutingimusi ning vajadusel teevad ettekirjutusi.	§ 44			
27.	Sotsiaaltalitus abistab mittetöötavaid ja mitteõppivaid lapsi nende õppimise ja töötamise korraldamisel.	§ 46			
28.	Sotsiaaltalituse esindajad võtavad osa laste huve puudutavate projektide väljatöötamisest, hindamisest ja heakskiitmisest.	§ 46			
29.	Sotsiaaltalitus tõstatab elukeskkonda halvendada võivate või tervisele ja arengule ilmselt ohtlike projektide puhul nende peatamise küsimuse.	§ 46			
30.	Sotsiaaltalitus kooskõlastab lastele mõeldud ruumide, hoonete ja rajatiste rajamise.	§ 47			

31.	KOV poolt tagatakse väikelastele tervislik joogivesi.	§ 48			
32.	Valla- ja linnavolikogu poolt volitatud sotsiaaltalituse ametiisikud teostavad järelevalvet käesoleva seaduse § 47 2. lõikes, § 48 1. ja 2. lõikes ning § 50 1. lõikes sätestatud nõuetest kinnipidamise üle.	§ 56			
33.	Sotsiaaltalitus selgitab puudega lapse lapsendajatele eelnevalt põhjalikult puude iseloomu ja tagajärgi ning hooldamise eripära.	§ 59			
34.	Sotsiaaltalitusel on õigus ja kohustus tegutseda kohe, sõltumata kaitset vajava lapse piirkondlikust või muust kuuluvusest	§ 61			
35.	Sotsiaaltalitus võib last aidata talle sobiva tugiperekonna või -isiku leidmisega, kes vabatahtlikkuse alusel püüab lahendada lapse probleeme, abistab ja toetab teda.	§ 61			
36.	Sotsiaaltalitus sõlmib tugiperekonna või -isikuga lepingu.	§ 64			
37.	Sotsiaaltalitus ja hooldusasutus soodustavad igati lapse ja tema vanemate ning lähedaste sugulaste kontakti teket ja kestmist, kuid neil on õigus seda ka piirata käesoleva seaduse § 64 1.lõikes toodud põhjustel.	§ 64			
38.	Sotsiaaltalitus võib käesoleva seaduse § 64 1. lõikes toodud põhjustel jätta lapse asukoha tema vanematele või lähedastele sugulastele teada andmata.	§ 65			
39.	Sotsiaaltalitus rakendab pärast hoolduse lõppu noore suhtes järelhooldust, et teda abistada ja eluprobleemide lahendamisel nõu anda.	§ 67			
40.	Sotsiaaltalitus asub otsima rahvusvahelise või siseriikliku õiguse kohaselt põgenikust lapse vanemaid või teisi perekonnaliikmeid ning selgitama lapse tagasipöördumise võimalusi.	§ 69 (RT I 08, 59, 330)			
41.	Sotsiaaltalitus lahendab käesoleva seaduse rakendamisel tekkivaid vaidlusi.	§ 69			
42.	Valla- või linnavalitsuse korralduse alusel taotleb peretoetusi last kasvatav võõrasvanem või kasuvanem.	Riiklike peretoetuste seadus § 15			

43.	Valla- või linnavalitsuse korralduse alusel Pensioniamet peatab ajutiselt peretoetuste maksmise ning jätkab peretoetuse maksmist.	§ 28			
44.	Eesti Töötukassa sõlmib avaliku töö korraldamiseks KOV üksusega, mittetulundusühinguga ja sihtasutusega (<i>avaliku töö korraldaja</i>) halduslepingu.	Tööturuteenuste ja -toetuste seadus § 16			
45.	KOV üksus võib taotleda palgatoetust käesoleva seaduse § 18 lõikes 1 nimetatud töötü tähtajatu töölepinguga tööle või teenistusse võtmise korral.	§ 18 (RT I 08, 48, 265)			
46.	KOV üksus kooskõlastab Eesti Töötukassaga ettevõtluse alustamise toetuse andmise.	§ 19 (RT I 09, 11, 67)			
47.	KOV võib kooskõlastatult maakonna alaealiste komisjoniga moodustada linna või valla alaealiste komisjoni.	Alaealiste mõjutusvahendite seadus § 11			
48.	Linnaosavalitsus võib kooskõlastatult linnavalitsusega moodustada linnaosa alaealiste komisjoni.	§ 11			
49.	Linnapea või vallavanem nimetab linna- või vallavalitsuse juurde moodustatava alaealiste komisjoni isikkoosseisu. Komisjoni kuuluvad volikogu esindajad.	§ 12			
50.	Linnaosavanem nimetab linnaosa valitsuse juurde moodustatava alaealiste komisjoni isikkoosseisu. Komisjoni kuuluvad halduskogu esindajad.	§ 12			
51.	Linna alaealiste komisjon arutab alaealise õiguserikkumise asja juhul, kui puudub linnaosa alaealiste komisjon.	§ 13			
52.	KOV lepib Sotsiaalministeeriumi või Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutusega kokku rahvusvahelise kaitse saaja asumise KOV üksusesse, arvestades rahvusvahelise kaitse saaja terviseseisundit, sugulaste ja hõimlaste elukohta ja muid tähtsust omavaid asjaolusid ning pidades silmas töötamis- ja elamisvõimalusi, sealhulgas rahvusvahelise kaitse saajate proportsionaalset jaotumist KOV üksuste vahel.	Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seadus (RT I 06, 2, 3) § 73			
53.	KOV üksus korraldab rahvusvahelise kaitse saaja vastuvõtmise ning osutab vajaduse korral temale kaasabi: (1) eluaseme	§ 73 (RT I 07, 19, 92)			

	leidmisel, üürimisel, remontimisel ja sisustamisel; (2) sotsiaal- ja tervishoiuteenuste saamisel; (3) tõlketeenuse ja eesti keele õppimise korraldamisel; (4) tema õiguste ja kohustuste kohta teabe saamisel; (5) muude küsimuste lahendamisel.				
54.	KOV võib maksta rahvusvahelise kaitse saajale, kelle varaline seis ei võimalda elamist korraldada omal kulul, toimetulekutoetust.	§ 75			
55.	KOV koordineerib füüsilise või juriidilise isiku poolt rahvusvahelise kaitse saaja suunamisel KOV üksusesse ja tema toetamisel osutatavat abi.	§ 75			
56.	KOV asutuses on kättesaadav teave ohvriabiteenuse kasutamise võimaluste koht	Ohvriabi seadus (RT I 04, 2, 3) § 3			
57.	KOV asutused teevad ohvriabiteenuse osutamisel koostööd Siseministeeriumiga	§ 4 (RT I 05, 29, 212)			
58.	Sotsiaalkindlustusamet võib ohvriabiteenuse osutamise halduslepinguga osaliselt või tervikuna täitmiseks üle anda juriidilisele isikule või KOV üksusele.	§ 5 (RT I 06, 60, 445)			